

Notat

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Bortforpagtning af café eller restauranttilbud på aktivitetscentre

På Sundheds- og Omsorgsudvalgsmødet d. 14. november bestilte udvalget et svar på de juridiske rammer omkring bortforpagtning af café eller restauranttilbud på aktivitetscentrene. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har udarbejdet følgende indledende og overordnede baggrundsnotat, om de juridiske rammer og muligheder for at etablere dette tilbud.

Typen af tilbud

Der er mulighed for at etablere en række spisetilbud på de kommunale tilbud inden for rammerne af:

Madservice (serviceloven § 83)

Madservicetilbuddet er karakteriseret ved, at borgerne visiteres til et spisetilbud på aktivitetscentrene. Sådanne tilbud er allerede etableret på en række aktivitetscentre.

Cafétilbud (serviceloven § 79)

Et cafetilbud efter § 79 er et tilbud, der har et forebyggende sigte ved at borgerne indgår i driften af tilbuddet. Hvis der skal etableres et cafétilbuddet der også retter sig mod gæster eller besøgende, som ikke benytter sig af centerets aktiverende og forebyggende aktiviteter, forudsættes det, at der i selve cafétilbuddet er et aktiverende eller forebyggende element og salg vil være momspligtigt.

Bortforpagtning af cafédrift i et kommunalt tilbud

Bortforpagtning sker, hvor kommunen planlægger fx cafédrift ind i den samlede aktivitet, og cafédriften sendes i udbud.

11. december 2024

Sagsnummer
2024-0420410

Dokumentnummer
2024-0420410-2

Center for Administration
Juridisk Afdeling
Borups Allé 41
2200 København N

EAN-nummer
5798009291004

www.kk.dk

Det kan kombineres i flere forskellige skalérbare modeller, fx i form af drift af ét specifikt cafetilbud på ét aktivitetstilbud, eller flere caféer.

Det kan også overvejes, om madproduktionen på et eller flere plejehjem sættes i udbud, hvor der indarbejdes et krav om, at leverandøren også skal etablere et cafetilbud på plejehjemmet, eller hvis der er et tilknyttet aktivitetstilbud. Dette vil være bedst egnet i forbindelse med opførsel af nye plejehjem, og skal også tænkes ind i kommunens samlede madservicestrategi. De nærmere juridiske rammer for denne løsning er dog ikke nærmere afklaret.

Private tilbud

Private tilbud omfatter, at en privat aktør selvstændigt driver et tilbud uden tilknytning til aktivitetscentret eller kommunen. Her vil kommunen ikke have en rolle i etableringen og driften.

Kommunal drift af caféer - juridiske rammer

Kommunens egen drift af café er grundlæggende i strid med hovedreglen om forbud mod profitformål, og at kommuner ikke må drive erhvervsaktiviteter i konkurrence med private erhvervsdrivende.

Dette gælder også selvejende institutioner, der har driftsoverenskomst med kommunen. De selvejende institutioner er underlagt samme rammer som de kommunale enheder, fordi de har driftsoverenskomst med kommunen.

Det vil være muligt for de selvejende institutioner, der er organiseret som en erhvervsdrivende fond - selvstændigt uden for driftsoverenskomsten - at drive anden virksomhed. I nogle tilfælde vil det kræve, at den selvejende institutions vedtægter ændres.

Udgangspunktet i dag er således, at cafédrift skal udbydes til eksterne aktører, der kan drive café på almindelige markedsvilkår.

Bortforpagtning

Kommunen kan kun bortforpagte cafedrift, der allerede har været i drift, og som udgangspunkt tidligere har været bortforpagtet. Hvis ikke dette er tilfældet, skal der indgås en erhvervslejeaftale på markedsvilkår reserveret til denne type drift. Her vil kommunen kunne udskille

lokaler i et aktivitetscenter til brug for et erhvervslejemål, hvorfra en privat virksomhed kan drive café efter eget koncept. Hvis kommunen udliciterer kommunale tilbud ved særskilt aftale med caféen, så skal det sikres, at caféen ikke derved kommer til at modtage direkte eller indirekte (konkurrenceforvridende) støtte til caféens kommercielle aktiviteter.

Cafédrift på aktivitetscentre, der både omfatter tilbuddets målgruppe og øvrige gæster i caféen, vil som udgangspunkt skulle sikre adskilt prissætning og økonomi for de forskellige målgrupper.

Hvis cafédrift er forsøgt udbudt, og dette ikke har ført til en aftale, så kan en kommune selv forestå driften og skal løbende forsøge genudbud.

Prissætning

Prissætning af maden, afhænger af de målgrupper, som køber maden. Det kan være nødvendigt med flere priser, men det er også muligt at sælge mad til samme pris uanset køber, hvis prisen kan overholde alle nedenstående kriterier.

- *Pensionister og efterlønsmodtagere i lokalmiljøet:*

Prisen må ikke overstige de faktiske udgifter til produktionen (råvarer, forbrugsafgifter, personale, rengøring mv.), dvs. ingen fortjeneste.

- *Øvrige gæster i caféen:* Maden skal sælges til markedspris. Denne pris skal samtidig dække de langsigtede omkostninger ved produktionen.

- *Visiterede borgere til spisetilbud:* Svarende til pris for madservice uden udbringning jf. §83 (ikke momspligtigt).

Økonomi

Madservice (§ 83), cafétilbud (§ 79) og øvrigt salg skal holdes økonomisk adskilt. Det betyder, at der budgetmæssigt og regnskabsmæssigt skal skelnes mellem omkostningerne til madservice og omkostningerne til tilbud efter § 79, og tilbud til øvrige borgere der køber på markedsvilkår.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets tidligere behandling

Angående muligheder for spisetilbud på aktivitetscentre henvises til Sundheds- og Omsorgsudvalgets efterretningssag "Takster 2024 for mad på aktivitetscentre" fra 22. juni 2023.